

RECALL DE PREMSA

205. Coipú

Catalunya dona per perduda la lluita contra algunes espècies invasores

Els científics alerten que el temps juga en contra i que cal triar bé les batalles
Al nord de Girona i a la Costa Brava el fenomen es fa especialment visible

Jesús Badenes / Guillem Costa – Girona - 02 MAR 2026

Una cotorra argentina menjant / Eduardo Merille

L'expansió d'algunes espècies invasores ja ha arribat a un punt en què reduir-ne la població pot ser car i poc efectiu, segons admeten experts que demanen decisions basades en evidència. A Catalunya, el programa EXOCAT comptabilitza 1.678 espècies exòtiques, i el mateix mapa de pressió situa el nord de Girona i el litoral entre les zones més afectades. A Girona ciutat, campanyes com la captura de coipús a l'Onyar exemplifiquen una gestió que sovint implica contenir i frenar, més que no pas erradicar.

Les accions per controlar espècies exòtiques que s'han convertit en invasores comencen a topar amb un límit: el dels recursos i el del temps. El director del Centre d'Investigació Ecològica i Aplicacions Forestals

(CREAF), Joan Pino, resumeix el dilema amb una idea incòmoda, però cada cop més present en la gestió ambiental: hi ha casos en què encara es pot actuar, però en d'altres "és més intel·ligent deixar-ho" si l'objectiu és no destinar diners a una lluita que ja no s'arribarà a guanyar. L'ecòleg, això sí, insisteix que no hi ha receptes universals i que cal estudiar cada espècie i cada context.

El debat coincideix amb indicadors que apunten a un retrocés de biodiversitat. L'índex de planeta viu (ILP), una de les referències sobre l'estat de la fauna, ha caigut un 28% en els darrers anys. En aigües continentals i zones humides, el descens és encara més pronunciat: del 40%. Una part d'aquest declivi s'associa a l'efecte de les invasores, tot i que els científics recorden que el concepte s'ha de manejar amb precisió: "exòtica" no vol dir automàticament "invasora". Hi ha espècies introduïdes que no causen un dany significatiu, i d'altres que sí que poden arribar a amenaçar ecosistemes autòctons i ser catalogades com a invasores.

Aquestes invasions, expliquen els experts, són processos llargs i en part imprevisibles, però gairebé sempre vinculades a l'acció humana. Com més pressió sobre els hàbitats —més persones, més transformació del territori i més moviments de mercaderies—, més possibilitats que espècies arribades de fora trobin un lloc on instal·lar-se. El resultat, sovint, és una pèrdua de biodiversitat local i un ecosistema cada cop més "homogeneïtzat".

En aquest escenari, el coneixement és clau per decidir on encara hi ha marge d'actuació i on no. Pino adverteix que l'"embat" és tan gran que caldrà prioritzar: no hi haurà recursos per fer front a tot, però en alguns casos "val la pena intentar-ho". La plataforma Prismàtic, orientada a millorar la gestió de fauna i flora, ha posat exemples recents sobre com respondre davant d'espècies exòtiques que comprometen la supervivència d'espècies autòctones.

El factor temps: una finestra que es tanca

Una de les conclusions repetides en aquest tipus de trobades és clara: "el temps importa". La lògica és senzilla: al principi, quan una espècie arriba, les probabilitats que s'hi consolidi poden ser baixes i les opcions d'eliminar-la encara existeixen. Amb els anys, però, la situació canvia i el control es pot tornar inviable. El mateix debat s'ha exemplificat amb el cas de la granota toro: actuar tard pot multiplicar els costos.

La idea es reflecteix també en les prioritats del programa EXOCAT, que fa anys que identifica noves espècies exòtiques i possibles invasions futures. El full de ruta, expliquen els especialistes, comença per la prevenció, continua amb la gestió i el seguiment i, en últim terme, quan "no hi ha res a fer", el que significa assumir la nova realitat.

A Catalunya, EXOCAT comptabilitza 1.678 espècies exòtiques. D'aquestes, un 37% encara no estan establertes, un 30% ja viuen de manera constant al territori i un 11,8% ja es poden definir com a invasores.

Girona i la Costa Brava: del riu urbà a la planta "bonica"

En el mapa de zones més tensionades, els experts assenyalen la regió metropolitana, les comarques de l'Ebre, el nord de Girona i, en general, el litoral. La combinació d'alta activitat humana i ecosistemes sensibles converteix molts trams en portes d'entrada i en espais on el control es fa més complex.

A Girona ciutat, el cas més visible és el coipú, un rosegador d'origen exòtic que s'ha fet habitual al curs fluvial. Recentment, tècnics de l'associació La Sorellona han col·locat trampes a l'Onyar, al pas per la plaça Catalunya, dins d'un projecte finançat per la Generalitat

amb col·laboració de l'Ajuntament. Segons el biòleg Quim Pou, el coipú crida l'atenció perquè no viu sota l'aigua i és fàcil de veure, però remarca que no sempre és l'espècie que genera més impacte ecològic al riu. En tot cas, l'objectiu de les campanyes no és eliminar-lo del tot, sinó frenar-ne la proliferació i evitar que s'estengui a altres zones. Pou assegura que a Girona se'n retiren entre 100 i 200 exemplars cada any, amb tres a sis campanyes anuals repartides en diversos punts del municipi.

Coipús al riu Onyar al seu pas per Girona. Marc Marcos.

El litoral també aporta exemples en l'àmbit de la flora. La investigadora Sònia Garcia (CSIC i Institut Botànic de Barcelona) apunta el cas de l'ungla de gat (*Uncaria tomentosa*), una enfiladissa procedent d'Amèrica que ha crescut de manera preocupant en zones turístiques de la Costa Brava. Garcia subratlla una dificultat recurrent en la gestió: costa que la ciutadania percebi com a risc allò que sovint es veu com una planta "decorativa". En aquesta mateixa línia, alerta que de vegades es detecten acàcies no autoritzades o plomalls de la Pampa en jardins públics.

Restaurar ecosistemes, no només "apagar focs"

Davant d'aquest panorama, els científics defensen que la resposta no pot ser només fer actuacions puntuals que obliguin a gastar diners una vegada i una altra. Proposen restaurar ecosistemes de manera integral i reforçar la detecció precoç. El director de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat, Marc Vilahur, defensa que aquesta estratègia ha d'estar liderada per l'Administració, amb suport de centres de recerca, entitats ambientalistes i empreses del sector.

El debat final —i el més difícil— és què fer quan una invasora ja forma part del funcionament d'un ecosistema. Pino posa sobre la taula el cas del cranc americà, estès als rius, però que alhora pot servir d'aliment a espècies autòctones com les llúdrigues i alguns ocells. Quan retirar una invasora és impossible o fins i tot pot tenir efectes no previstos, la pregunta és inevitable: què s'ha de prioritzar?

Informació publicada al Diari de Girona. Dilluns, 2 de març del 2026.

Exigeixen al Govern mesures per controlar l'expansió del coipú a l'Alt Empordà

Unió de Pagesos denuncia que des de principi de gener no s'han dut a terme cap de les accions de captura i control

Redacció - Figueres - 25 FEB 2026

Núria Noguera

Unió de Pagesos (UP) exigeix al Departament de Territori que repregui les mesures de control per evitar l'expansió del coipú, principalment a les comarques de l'Alt Empordà i el Baix. En aquest sentit, el sindicat denuncia, en un comunicat, que des de principi de gener de 2026, "el Govern català no ha dut a terme cap de les accions de captura i control que s'havien desplegat entre els anys 2023 i 2025" per impedir la propagació d'aquesta espècie i acusen l'Executiu de "manca de previsió".

Des de UP recorden que el 2023, i davant de les queixes de la pagesia pels danys agrícoles registrats, el Govern va posar en marxa dues brigades específiques per al control del coipú i remarquen que des de la seva arrancada fins al maig del 2025 van capturar 3.289 exemplars.

Tot i així, Unió de Pagesos denuncia que, un cop va caducar la contractació del servei, l'Executiu va optar "de manera incomprensible per no renovar-la adduint manca de pressupost". Aquesta decisió "topa amb la necessitat d'una planificació de captures constant i sostinguda" a les zones amb poblacions de coipú més nombroses.

Per últim, també alerten de l'augment exponencial que la població d'aquesta espècie invasora ha tingut a Catalunya en els últims anys, sobretot a causa de la seva reproducció ràpida i nombrosa. Això fa que la seva presència sigui, cada cop més, una amenaça per als conreus herbacis, com la colza i arròs, dels quals s'alimenta, adverteix UP.

Informació publicada al digital L'Empordà. Dimecres, 25 de febrer del 2026.

Recullen firmes per evitar que es «capturin i matin» coipús a Girona

Col·lectius animalistes qüestionen el mètode per erradicar la presència d'aquesta espècie invasora al Ter i a l'Onyar i demanen «alternatives ètiques»

Tapi Carreras – Girona - 22 FEB 2026

Un coipú a la zona de passeig que ressegueix el riu Ter, al barri de Pedret de Girona, en una imatge d'arxiu. / TAPI CARRERAS

Una petició impulsada pel col·lectiu Animal Save demana aturar la captura i sacrifici de coipús al riu Onyar, a Girona. El col·lectiu lamenta que tècnics de l'entitat la Sorellona, amb finançament de la Generalitat i la col·laboració de l'Ajuntament de Girona hagin col·locat trapes al riu amb l'objectiu de «capturar i matar els coipús que hi viuen» i sosté que «existeixen alternatives més ètiques i efectives» al sacrifici, com ara «mètodes de control de natalitat».

Animal Save és es una organització d'activisme per als drets dels animals que sol impulsar accions cridaneres. El col·lectiu també reclama que les administracions adoptin «mesures més humanes i progressives» per gestionar el coipú a l'Onyar i el Ter.

També el partit animalista PACMA critica la mesura. «Estan utilitzant els nostres diners per matar coipús a

Girona!», es queixen. El Partit Animalista amb el Medi Ambient, afirma que el pla «pretén capturar-los amb trapes, sobretot al riu Onyar, per acabar amb les seves vides». El partit assegura que es volen fer «entre tres i sis campanyes de sacrifici» i sentència: «No a l'extermini». Com a alternativa, proposa «estudiar els seus hàbitats, aplicar la castració i el retorn al medi» i fer «un control ètic durant uns anys», defensant que «els diners públics s'han de destinar a solucions científiques i ètiques, no a matar animals».

Unes 2.000 firmes verificades

La campanya s'impulsa des de Change.org i frega les 2.000 signatures verificades, segons la plataforma.

Des de la Sorellona, que s'encarrega de les gàbies al riu Onyar, fa uns dies van explicar a Diari de Girona que «a la ciutat de Girona se'n retiren entre 100 i 200 exemplars cada any». Segons van explicar, l'objectiu de les actuacions no és eliminar completament l'espècie, sinó «frenar al màxim la seva proliferació» i evitar que s'estengui a altres zones.

El debat sobre la presència dels coipús en terres gironines és controvertit. És especialment sensible perquè el coipú és una espècie exòtica invasora i diverses veus ecologistes alerten del seu impacte. A Girona, l'Associació de Naturalistes de Girona (ANG) ha avisat en més d'una ocasió que la seva expansió «suposa una amenaça per a la flora i fauna locals» i ha remarcat que «en cap cas» s'ha d'alimentar. D'altra banda, entitats vinculades al seguiment del riu i la biodiversitat també defensen que cal contenir-ne l'expansió.

L'arribada a terres gironines

El coipú és originari de Sud-amèrica i a Europa es va introduir perquè es criava en granges pel·leteres; molts nuclis salvatges arrenquen d'exemplars escapats -o alliberats- d'aquestes explotacions. El Creaf (Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals) explica que, tot i les fugues històriques, una nova font procedent de França ha estat determinant en la invasió actual a Catalunya, amb dues vies d'entrada descrites: Vall d'Aran i Empordà. A les comarques gironines s'hi adapta tan bé pel clima suau i perquè els rius, recs i zones humides li ofereixen refugi i menjar, cosa que facilita que s'estableixi i s'expandeixi riu avall i entre conques.

Els impactes a la fauna i la flora

El coipú és un herbívor d'aigua dolça que excava caus als marges. Els principals impactes són:

-Arrasa vegetació aquàtica i de ribera: en menjar-se i arrencar plantes pot degradar canyissars i altres comunitats vegetals, fins i tot afavorint la desaparició local d'algunes plantes.

-Perjudica aus i peixos indirectament: en reduir la vegetació aquàtica, pot disminuir la cobertura i les superfícies útils per a nidificació d'aus aquàtiques i pot danyar zones de cria de peixos.

-Alteració d'hàbitats i cascada sobre biodiversitat: la pèrdua d'hàbitat afecta també insectes, ocells i peixos d'aquests espais.

-Erosió i danys als marges: els caus poden debilitar talussos i ribes, i malmetre dics i infraestructures hidràuliques; això altera el riu i generar problemes de manteniment.

Informació publicada al Diari de Girona. Diumenge, 22 de febrer del 2026.

Col·loquen trampes a l'Onyar per caçar coipús a Girona

L'actuació, impulsada per l'associació La Sorellona, s'emmarca en un projecte finançat per la Generalitat amb la col·laboració de l'Ajuntament

Tony Di Marino – Girona - 13 GEN 2026

Tècnics de l'associació La Sorellona treballant dins del riu Onyar en una actuació de control del coipú. / TONY DI MARINO

Diversos tècnics van col·locar aquest dilluns trampes per caçar coipús al riu Onyar, al seu pas per la plaça Catalunya de Girona. L'actuació forma part d'un projecte de control d'espècies invasores impulsat per l'associació La Sorellona, finançat per la Generalitat de Catalunya i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Girona.

Segons explica Quim Pou, biòleg, naturalista i educador ambiental de La Sorellona, el coipú és una espècie invasora "molt visible", però no és la que genera més impacte ecològic al riu. "El coipú té la gràcia o la desgràcia que és molt visible, perquè no viu sota l'aigua", assenyala. Tot i això, remarca que a l'Onyar "hi ha moltes espècies invasores" i que la presència d'espècies autòctones és molt minoritària.

Pou detalla que "només una de cada deu o quinze espècies del riu és autòctona" i que, en el cas dels peixos, "només un de cada cent és autòcton". Segons explica, aquesta davallada està relacionada "sobretot amb la qualitat de l'aigua" i també amb "la proliferació d'espècies invasores". En aquest context, ha apuntat que "la carpa és més perjudicial que el coipú" en el cas de Girona ciutat.

Un vehicle dels tècnics accedeix a la llera de l'Onyar durant les tasques de col·locació de trampes al centre de Girona. / TONY DI MARINO

Pel que fa a la presència del coipú, Pou indica que "a la ciutat de Girona se'n retiren entre 100 i 200 exemplars cada any". Segons explica, l'objectiu de les actuacions no és eliminar completament l'espècie, sinó "frenar al màxim la seva proliferació" i evitar que s'estengui a altres zones. "Sabem que quan arribin a determinats estanys de l'interior n'hi haurà molts", adverteix.

"Entre tres i sis campanyes cada any"

Les trampes instal·lades són específiques i homologades, i es revisaran diàriament. Segons detalla Pou, La Sorellona fa "entre tres i sis campanyes cada any" a Girona, amb actuacions repartides "entre vuit i vint punts diferents del municipi". Aquestes actuacions s'emmarquen en el projecte "Ulls al riu!", finançat per la Generalitat, en el

qual l'Ajuntament de Girona hi participa com a entitat col·laboradora. Segons La Sorellona, el projecte permet fer un seguiment continuat de l'estat dels ecosistemes fluvials i actuar de manera periòdica sobre les espècies invasores.

Pou també explica que, en alguns casos, les trampes han patit "robatoris, bretolades o boicotejos", que atribueix "a algun sector animalista". Tot i això, ha afirmat que les actuacions continuen i que l'objectiu és "endarrerir al màxim" l'expansió del coipú. La Sorellona és una associació creada l'any 2013 per un equip format per biòlegs, ambientòlegs i altres professionals de la gestió del medi natural, amb experiència en educació ambiental i en projectes vinculats als ecosistemes fluvials a les comarques gironines.

Informació publicada al Diari de Girona. Dimarts, 13 de gener del 2026.

El coipú gegant que capta l'atenció dels vianants a Girona

Se'l pot veure sovint a la llera del riu Onyar entre el pont de Pedra i la plaça Catalunya

Tapi Carreras – Girona - 16 DES 2025

Els darrers dies, desenes de vianants s'aturen al pont de Pedra o a la plaça Catalunya de Girona per observar els coipús que es mouen a la llera del riu Onyar. Ja s'ha fet habitual veure aquests animals en aquest tram urbà. El que més sorprèn és la seva grandària: exemplars de grans dimensions que alguns confonen amb una "rata gegant", mentre d'altres recorden que es tracta d'una espècie invasora. Van arribar a l'Onyar fa uns anys i, després d'una fase en què semblava que la seva presència minvava, han tornat a aparèixer.

A inicis de 2022, tres exemplars van ser vistos nedant entre el pont de Pedra i la plaça Catalunya. Pocs dies més tard, es va enregistrar en vídeo una femella amb quatre cries al riu Ter, a l'alçada de Pedret, confirmant que l'espècie

s'havia establert i reproduïa a la zona. La femella pot arribar a tenir més de deu cries l'any, fet que explica la rapidesa amb què s'expandeix. Al Ter ja se n'havien vist temps enrere.

L'any següent, la seva presència al riu Ter es va fer encara més visible: diversos animals es deixaven veure amb total tranquil·litat a la zona de passeig de Pedret, fins i tot fora de l'aigua, sense por davant de les persones que els fotografiaven. Paral·lelament, també se'n van començar a observar al riu Onyar, no només a la zona del pont de Pedra sinó també a sota del pont de les Peixeteries Velles i del de Sant Agustí.

Més endavant, les tasques de control van semblar donar resultat: en una inspecció de tardor no es va detectar cap coipú en el tram urbà de l'Onyar, per primer cop des que es fan aquests seguiments. Poc després, però, s'han tornat a veure exemplars al mateix punt, amb diversos veïns que n'han enregirat imatges.

L'origen

Originari de Sud-amèrica, el coipú (*Myocastor coypus*) és un rosegador semi-aquàtic de fins a deu quilos i amb gran capacitat d'adaptació.

Arribat fa dècades procedent de granges pelleteres, s'ha convertit en una espècie invasora: arrasa vegetació de ribera, excava galeries i pot afectar l'hàbitat d'aus autòctones.

Informació publicada al Diari de Girona. Dimarts, 16 de desembre del 2025.

La invasió del coipú pica a la porta de la regió metropolitana de Barcelona

Especialistes del CREAM n'han trobat exemplars a diferents indrets del riu Congost i a la Tordera

Castelló – centelles - 25 febrer 2025

Imatge d'arxiu d'un coipú CREAM.

El coipú, un rosegador que va ser introduït a Catalunya a principis del segle XX, està a tocar de les portes de la regió metropolitana de Barcelona. L'espècie, considerada invasora, està avançant des de l'est del territori català, des de fa dues dècades. Especialistes del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, el CREAM, n'han detectat alguns espècimens al riu Congost per primera vegada, i a la Tordera després d'un parell de dècades desaparegut. Un fet que indica que l'expansió està a les portes de la regió metropolitana de Barcelona i les prediccions apunten que acabarà entrant-hi.

La nova invasió ve de França

El coipú (*Myocastor coypus*) és un animal que recorda a un castor o una rata aquàtica de gran mida; és originari

d'Amèrica del Sud i està expandint-se per tota Europa, des de que va ser introduït per a la seva cria per a aprofitar-ne la pell, a partir de la segona meitat del segle XIX. A Catalunya, es van anar documentant escapaments des d'aquestes granges a partir dels anys 70, però una nova font de coipús provinent de França ha estat la clau de l'actual invasió. Van arribar en dues incursions: des de la Vall d'Aran i des de l'Empordà; la primera sembla estar frenada per les baixes temperatures, però per l'Empordà han trobat una camí més favorable. Els punts clau d'aquest èxit són el clima suau i el fàcil accés a menjar. El seu mitjà de transport preferit per avançar són els rius, els quals utilitza com a ruta de dispersió.

L'investigador del CREAMF, Marc Riera explica que "el coipú té una alta fecunditat, així que quan arriba a zones de clima prou bo i amb menjar, cosa que ha trobat a Catalunya,

és poc probable que s'aturi l'expansió". Segons l'expert, "aquesta situació provoca que el coipú es pugui estendre pel litoral català, fins a Barcelona, i més enllà; ja hi ha algunes cites al País Valencià".

L'equip de recerca en espècies invasores del CREAMF, que lidera Joan Pino, coordina una xarxa de seguiment d'espècies exòtiques i invasores coneguda com EXOCAT. És una iniciativa del Departament de Transició Ecològica que porta funcionant diversos anys i que ha permès recollir nombroses dades sobre les invasions al país i oferir manuals i iniciatives per a la seva gestió. Respecte al coipú, les bases de dades de l'EXOCAT compten amb gairebé 150 observacions el darrer any, que s'estenen principalment per les comarques de Girona (on s'està fent una campanya intensa d'eradicació). S'hi afegixen també les recents cites del coipú al riu Congost i a la Tordera.

I és que, segons detalla en CREAMF en l'informe, malgrat que sembli un rosegador inofensiu, el coipú està tenint un greu impacte sobre les zones humides de tots els països on ha arribat i és per aquest motiu que la coneguda Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (IUCN) l'ha inclòs en la llista de les 100 espècies exòtiques més nocives de tot el món. En primer lloc, competeix per recursos com el menjar o els caus amb els animals autòctons que viuen a les zones humides, i que paral·lelament estan patint una situació d'alta vulnerabilitat per culpa del canvi climàtic. En segon lloc, provoca impactes en les espècies vegetals dels llocs on viu i dels cultius propers, ja que es menja la base de les tiges de les plantes i excava per arribar també a les arrels.

Malauradament, un cop una espècie exòtica esdevé invasora en un territori la seva eradicació total és gairebé impossible. És per això que els experts insisteixen que cal apostar per una bona vigilància i control de les espècies potencialment invasores i així podem evitar la seva arribada.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dimecres, 25 de febrer del 2025.

La invasió del coipú amenaça l'àrea metropolitana de BCN

En els últims mesos s'han albirat exemplars d'aquest rosegador als rius Tordera i Congost, a la conca del Besòs, i els científics avisen que és possible que continuï avançant cap al sud.

Guillem Costa – Barcelona - 25 de febrer del 2025

El coipú (*Myocastor coypus*) és un rosegador procedent de Sud-amèrica que va arribar a Europa a principis del segle passat per ser criat en granges pelleteres. A partir de fugues accidentals i alliberaments intencionats però irregulars, aquesta espècie exòtica es va establir als voltants de diversos rius. A Catalunya, la dispersió d'aquest mamífer semblant a un castor o a una gran rata aquàtica no va començar fins a la dècada dels 2000, des de França i, sobretot, a través de l'Empordà, on el clima i l'abundància d'aliment –és un herbívor– van facilitar la seva potent expansió.

Malgrat els múltiples intents de

L'Administració per mirar de reduir-ne les poblacions, el coipú continua instal·lat en rius com el Muga, el Fluvià i el Ter. I no només això, sinó que en els últims mesos ha sigut albirat a les conques del Besòs (al riu Congost) i el Tordera. Feia dècades que no s'havien observat coipús en aquests rius. És cert que a l'Empordà el creixement s'ha estabilitzat lleugerament, després de les accions dels Agents Rurals per posar límit a la seva població. No obstant, les dades científiques suggereixen que l'espècie està a punt d'arribar a l'àrea metropolitana i no hi ha indicis que l'avenç, que segueix el curs de rius i rieres, s'aturi.

"És una espècie que es reproduïx a gran ritme, com els conills, per exemple", explica Marc Riera, investigador del CREAF (Centre d'Investigació Ecològica i Aplicacions Forestals). La Diputació de Girona ha fet grans esforços per disminuir-ne la invasió, però aquestes campanyes no han sigut especialment eficaces. "És necessari dissenyar una estratègia de captura molt precisa, davant una estratègia de reproducció tan fecunda, no serveix anar eliminant individus a discreció, perquè l'animal continua proliferant", adverteix Riera, en conversa amb aquest diari.

Com la majoria de les espècies invasores, a més d'amenaçar la biodiversitat autòctona –"no és el mateix un bosc de ribera amb coipú que sense coipú", diu Riera–, el desenvolupament del coipú té conseqüències econòmiques, en aquest cas per a l'agricultura. "Els arrossers de Pals [Baix Empordà] ja han reportat danys sobre els seus cultius", recorda l'expert. El coipú, un consumidor voraç de vegetació, és a la llista de les 100 espècies més invasores del món.

Introduïdes deliberadament

D'una banda, aquest rosegador competeix per aliment i refugi amb espècies autòctones, ja vulnerables a causa de la pèrdua d'hàbitats per l'antropització dels ecosistemes fluvials i el mal estat d'alguns dels hàbitats. D'altra banda, danya la vegetació dels aiguamolls i afecta els cultius pròxims, ja que s'alimenta de la base de les tiges i excava a la recerca d'arrels.

"El fet que arribi a l'àrea metropolitana equival a més impactes potencials i més territoris des d'on continuar colonitzant noves àrees", avisa Riera, que no descarta que l'animal segueixi amb la seva propagació al llarg del litoral fins a arribar Barcelona i estendre's encara més cap al sud (se n'han registrat ja albiraments puntuals al País Valencià).

L'equip d'investigació en espècies invasores del CREAF gestiona la xarxa de seguiment Exocat, una iniciativa del Departament de Transició Ecològica que fa anys que recopila informació sobre espècies exòtiques i promou estratègies per al seu control. El coipú és una de les espècies que lidera les observacions l'últim any amb prop de 150, a les quals se sumen les troballes al riu Congost i al Tordera.

Un cop una espècie exòtica es converteix en invasora, la seva eradicació total resulta gairebé impossible. Aquest és el cas del coipú, que continua avançant cap al sud sense obstacles que el frenin ni cap depredador natural. Per això, els especialistes remarquen la importància d'una vigilància estricta i un control efectiu d'aquelles espècies amb potencial invasor, evitant així la seva propagació abans que el problema s'agreugi. Cal recordar que la majoria d'aquestes espècies han sigut introduïdes deliberadament, com el mateix coipú.

Informació publicada a El Periódico. Dimecres, 25 de febrer del 2025.

Detecten menys presència de coipús al riu Onyar al seu pas per Girona

Els Naturalistes no troben aquest rosegador durant la inspecció que van fer la setmana passada i és el primer cop que no ho fan des de l'any 2018

Josep Coll – Girona - 08 D'OCT. 2024

Sembla que les tasques de control del coipú (*Myocastor coypus*) tenen el seu efecte. Almenys és la impressió de l'Associació de Naturalistes de Girona que dos cops l'any fa un seguiment de la qualitat de l'aigua del tram urbà del riu Onyar al seu pas per la ciutat, entre Plaça Catalunya i el Pont de Pedra. En l'última inspecció, del passat 28 de setembre, l'associació no va detectar cap coipú i va ser el primer any que durant una de les jornades de seguiment, que van començar el 2018, no van trobar cap rosegador d'aquestes característiques.

Ho consideren una «bona notícia». De fet, alguns ciutadans que es van apropar a aquesta jornada «últimament tampoc detecten tants de coipú, fet que podria significar que les tasques de control d'aquesta espècie poden estar començant a mostrar resultats positius», afirmen els Naturalistes.

El coipú és una espècie de rosegador de gran grandària (gairebé deu quilos de pes i més de mig metre de longitud) originari de Sud-amèrica i que va arribar fa uns anys a Catalunya. De fet, van arribar a terres catalanes des de granges pelleteres de França i arrasaren amb la vegetació de les ribes dels rius i posen en perill aus que hi tenen el seu hàbitat. A Girona, se'n van començar a veure, fa temps, al Ter, al voltant del barri de Pedret i després a l'Onyar, al voltant del pont de Pedra i la plaça Catalunya.

Les imatges de coipús al riu Onyar al seu pas per Girona / MARC MARCOS

Tanmateix, la seva ràpida colonització ha fet que se'n veiessin cada vegada més i no va ser fins fa una mica més de dos anys que es va crear l'alerta per la presència considerable de coipús. En tot cas, actualment encara se'n poden veure famílies de diferents exemplars pel pont de les Peixateries Velles o a tocar de la plaça Independència, entre d'altres. A més, alguns ciutadans els han arribat a confondre amb llúdrigues, nútries o rates.

L'aigua no flueix directament

El seguiment de la qualitat de l'aigua de l'Onyar que fan els Naturalistes des de 2018 està emmarcat dins el Projecte Rius. Així analitzen diferents paràmetres fisicoquímics i biològics, com la presència de nitrats i oxigen dissolt a l'aigua, que presenta pitjors valors a la tardor. També les poblacions d'invertebrats aquàtics que, en el cas de l'Onyar, indica una qualitat de l'aigua que es mou entre valors mediocres i deficientes.

Durant tots aquests anys, l'associació ha detectat, a més, com «el cabal mitjà ha anat disminuint». En aquest últim mostreig, per exemple, «l'aigua no fluïa directament». L'aigua que arriba a l'Onyar prové, sobretot de la séquia Monar i la sequera ha provocat que la que baixa provingui gairebé tota de les estacions de depuració d'aigües residuals.

L'Associació de Naturalistes de Girona va recollir 41 quilos de deixalles la primavera, i cinc fa deu dies. / ANG

De fet, l'associació assegura que el tram entre el pont de Pedra i plaça Catalunya, està «molt degradat, principalment per la manca de bosc de ribera i la seva canalització, i per la presència de deixalles i espècies exòtiques invasores». És en aquest sentit, que aprofiten aquestes inspeccions per recollir deixalles. En l'última ocasió, fa deu dies, en van recollir cinc quilos, però a la primavera se'n van arribar a retirar 41 en aquest mateix tram.

Informació publicada al Diari de Girona. Dimarts, 8 d'octubre del 2024.

El pla de xoc frena l'expansió del coipú a les comarques gironines

JOAN PUNTÍ – ULLASTRET - 22 març 2024

Exemplar de coipú capturat a la llera del Daró. X. PI (ACN).

El pla de xoc contra el coipú, un rosegador invasor originari de la Patagònia, ha aconseguit frenar l'expansió de l'espècie a les comarques gironines i n'ha reduït la població en un 40%. «Podem assegurar que no hi ha hagut cap nova colonització», subratlla la secretària d'Acció Climàtica, Anna Barnadas, en la roda de premsa que recull l'Agència Catalana de Notícies.

D'ençà que al gener de l'any passat la Generalitat va posar en marxa dues brigades específiques per

atacar la proliferació de coipús, se n'han capturat 1.548 (cosa que multiplica per cinc les xifres anteriors). A més, en aquells llocs on el rosegador feia més mal, com els parcs naturals o els arrossars del Baix Ter, hi ha hagut una disminució «dràstica» de l'espècie -en aquests casos, fins al 90%- que han permès minimitzar-ne els danys.

El coipú (*Myocastor coypus*) va arribar a les comarques gironines procedent de França, on es feia servir per a la indústria pel·letera. A mig camí entre una llúdriga i una rata grossa, es caracteritza per les seves dents incisives, d'un color taronja vistós. És un rosegador

herbívor voraç, que pot provocar danys greus damunt la flora autòctona, els hàbitats naturals i els conreus (per exemple, el blat o l'arròs).

D'ençà que va entrar per l'Alt Empordà, el coipú ha anat colonitzant rius i zones humides amb rapidesa. En els darrers anys, s'ha anat estenent per la demarcació i s'ha establert també al Baix Empordà, al Gironès, al Pla de l'Estany, a la Garrotxa i a la Selva.

Per frenar-ne l'expansió, al gener del 2023 el Departament d'Acció Climàtica va engegar un pla de xoc. Des d'aleshores, dues brigades específiques -formades per tres persones i dos tot terreny- s'han centrat a controlar el coipú. Sobretot, posant trampes nocturnes en aquells llocs on saben que el rosegador hi està implantat. Deixen un tros de poma a dins i, quan el coipú hi entra per menjar-se-la, hi queda atrapat.

Aquestes dues brigades específiques, però, no actuen soles. També reben el suport de dues més, en aquest cas destinades al control d'espècies exòtiques invasores en general, i dels agents rurals.

D'ençà que es va posar en marca el pla de xoc, arreu de les comarques gironines s'han capturat 1.548 exemplars de coipú (cosa que multiplica per cinc les xifres del 2022). Sobretot, allà on s'ha fet més incís ha estat a l'Empordà, per frenar els danys que el rosegador invasor causava als parcs naturals i -sobretot- en conreus com el de l'arròs.

La secretària d'Acció Climàtica subratlla que el pla de xoc s'ha revelat efectiu, perquè ha aconseguit frenar l'expansió del coipú a la demarcació. "Podem assegurar que no hi ha hagut cap nova colonització, però evidentment els individus que hi ha continuen reproduint-se; per això, continuarem incidint per controlar-ne les poblacions", ha afirmat Barnadas.

Un 40% menys

El Departament d'Acció Climàtica estima que la població de coipús a les comarques gironines s'ha reduït, de mitjana, en un 40%. Però la secretària també subratlla que, en aquelles zones "més conflictives", com els parcs naturals o els arrossars, on l'espècie invasora causava danys als conreus o damunt la biodiversitat (perquè es menja flora autòctona) "hi ha hagut disminucions dràstiques que s'estenen entre el 70 i el 90%".

I de fet, des de l'Associació de Defensa Vegetal (ADV) de l'Arròs de Pals ho avalen. El seu tècnic, Marc Fontquerna, explica que al 2022 es va notar "una afectació molt gran" als arrossars que hi ha tant als parcs naturals dels Aiguamolls i del Montgrí.

"Teníem afectacions de fins al 25%, on els coipús s'havien menjat el cultiu; arranaven la planta d'ençà que començava a néixer fins que s'hi posava aigua", concreta. Amb l'entrada del pla de xoc, però, Fontquerna explica que al 2023 no s'ha vist "cap afectació important" als arrossars.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Divendres, 22 de març del 2024.

Capturen en tres mesos el doble de coipús que en tot l'any passat

Les zones prioritàries d'actuació són el Baix i l'Alt Empordà i l'àmbit del riu Ter

Les actuacions d'Acció Climàtica es fan el marc del pla de xoc per frenar l'expansió d'aquesta espècie invasora

J.P - GIRONA - 10 maig 2023

Un coipú capturat, en una gàbia. MARINA LÓPEZ.

La Generalitat ha capturat en tres mesos el doble de coipús que en tot el 2022 en el marc del pla de xoc per frenar l'expansió d'aquesta espècie invasora però la previsió és multiplicar-ho per deu a finals d'aquest any, segons informa l'agència ACN. El Departament d'Acció Climàtica ja ha desplegat més de mig miler de paranys, part dels quals se cediran a agrupacions agràries, de defensa forestal i a parcs naturals perquè puguin prevenir danys. A hores d'ara, les zones prioritàries d'actuació són el Baix i l'Alt Empordà i l'àmbit del riu Ter. El departament, però, també treballa per frenar l'expansió en zones com la Selva i Osona, on se n'han detectat alguns exemplars.

El Pla de xoc per frenar l'expansió d'aquesta espècie de rosegador originari de la Patagònia es va posar en marxa a principis d'any amb l'objectiu de reduir un 70% de la seva població (que estimen en uns 2.000 exemplars) a les comarques gironines, un dels punts calents. El pla contempla un total de deu accions, entre elles una brigada específica i amb vehicles tot terreny que opera els 365 dies de l'any per reduir la presència d'aquesta espècie invasora.

Avui s'ha posat en marxa una altra de les actuacions previstes per implicar les agrupacions agràries, forestals i els parcs. El Departament d'Acció Climàtica ha desplegat més de mig miler de paranys a la demarcació, una part dels quals se cediran a aquestes entitats i associacions per tal que ajudin en la prevenció de la seva expansió. "És un problema de país", ha assegurat el responsable d'espècies invasores del departament, Jordi Ruiz.

Els paranys els facilita, i els posa a disposició, Acció Climàtica a tots els agents del territori a través de l'empresa pública Forestal Catalana amb l'objectiu de fer-los partícips del projecte.

Les captures es fan en viu i en zones on se sap que l'espècie està molt assentada. A hores d'ara, els esforços se centren a l'Alt i el Baix Empordà i la zona del Ter però també s'ha implementat un sistema específic de detecció en el límit de l'àrea d'expansió d'aquest rosegador, i de captura dels exemplars colonitzadors a les comarques de la Selva, Osona i el Vallès Oriental. En aquests punts s'hi ha trobat els primers individus i l'objectiu és frenar-ne el creixement.

Ruiz ha explicat que abans de posar en marxa el pla, durant tot l'any passat es van fer entre 100 i 200 captures. "En només tres mesos, hem doblat les xifres", ha explicat. A més, Ruiz ha puntualitzat que la previsió és tancar l'any multiplicant les captures per deu. En aquest sentit, remarca que fins ara es feien accions "reactives" i que ara són "proactives".

Espècie exòtica invasora

El coipú pot arribar a pesar entre 4 i 7 quilos i viu en llacunes, rius, canals, estanys, embassaments i zones humides amb abundant vegetació aquàtica i pastures al voltant. És madur sexualment al cap de sis mesos de néixer i les femelles poden tenir 2 o 3 ventrades l'any. Per tant, es tracta d'una espècie exòtica invasora que es reproduïx i s'expandeix amb rapidesa. No obstant això, el 80% dels coipús moren durant el primer any de vida, i menys del 15% arriben als tres anys. Les muntanyes, a més, són un fre natural i en hiverns molt freds, moren. El Departament hi ha dedicat durant el 2022 un milió d'euros aproximadament (923.230 euros) al control d'espècies invasores i la per aquest 2023 la dotació pressupostària s'ha doblat.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Divendres, 10 de maig del 2023.

Els coipús surten de l'aigua a Girona sense por **A Pedret hi ha un grup nombrós que es barreja amb els humans**

Tapi Carreras - 06 MAR 2023

Un grup nombrós de coipús es passeja per l'aigua del riu Ter sense gens de por i surt fins a la zona de passeig de Pedret mentre els humans els hi fan fotos i graven vídeos. Aquest cap de setmana ha estat freqüent. Un dels animals anava rosegant tot el que trobava, sense cap temor ni pressa davant la mirada de diferents vianants.

El coipú s'ha establert a diferents rius catalans i a la ciutat de Girona se n'havia albirat al riu Ter fa anys, sobretot a la zona de Pedret. Des de fa pocs mesos també se'n poden veure al riu Onyar, entre el pont de Pedra i la plaça Catalunya.

Un dels coipús s'estableix al riu Onyar de Girona

Els coipús són considerats una espècie invasora i van arribar a Catalunya de granges pel·leteres de França. Arrasen amb la vegetació de les ribes dels rius i posen en perill aus que hi tenen el seu hàbitat.

Informació publicada al Diari de Girona. Dilluns, 6 de març del 2023.

Brigada específica per posar setge al coipú als arrossars

Acció Climàtica activa un pla de xoc i control per reduir del 70% el cens actual estimat, de 2.000 exemplars

Emili Agulló – PALS - 21 gener 2023

Tres exemplars capturats ahir als arrossars de les Basses d'en Coll, a Pals E.A.

El coipú és una de les darreres espècies invasores que amenaça la biodiversitat de les zones humides a les comarques gironines, però, sobretot, els conreus que hi tenen protagonisme, i en especial els arrossars del Baix Ter i el sud del Fluvià. La seva propagació s'ha accelerat en els darrers cinc anys i el Departament d'Acció Climàtica n'estima la població en uns 2.000 exemplars, que el nou pla de xoc i control presentat ahir per la Generalitat pretén reduir del 70% amb l'acció d'una brigada específica.

Seràn tres persones que hi destinaran esforços els 365 dies de l'any. I el grup, que se centrarà a les comarques gironines, ampliarà fins a sis els equips de treball del departament per al control i l'erradicació de fauna invasora. Tindran força feina en les pròximes

setmanes, en una temporada hivernal en què molts dels exemplars menys preparats moren, per les baixes temperatures i manca d'aliment, i queden més exposades a entrar en les trampes que regularment col·loquen les brigades. Els darrers dies, n'han atrapat més d'una cinquantena, tres dels quals exhibits ahir a les Basses d'en Coll de Pals.

La dificultat per erradicar-los radica en la ràpida proliferació, amb femelles fèrtils als sis mesos de vida i diverses ventrades anuals, però amb el punt feble de l'hivern en què esperen posar a ratlla la superpoblació d'una espècie que resisteix amb herba i plantes

aquàtiques i de ribera, però que fa l'agost als sembrats d'arròs. Els arrossaires del Baix Ter, que al 2018 limitaven el problema a la zona de Riumors, confirmaven que s'ha estès cap al sud i que ja han peritat diverses hectàrees de danys en les collites. I la secretària d'Acció Climàtica, Anna Barnadas, confiava que "l'expansió del coipú encara es pot controlar".

LES XIFRES:

200.000 euros anuals en personal, trapes i recursos destinarà la Generalitat aquest any per contenir l'expansió del coipú.

70 per cent dels 2.000 exemplars que estimen que hi ha a les comarques gironines seran capturats i eradicats.

S'assenten en zones humides

El pla de xoc contra el coipú disposarà d'una partida anual de 200.000 euros dels 1,8 milions amb què la Generalitat redobla l'acció contra espècies de fauna invasores. A banda dels arrossars de l'Empordà i la presència de l'espècie al parc dels Aiguamolls de l'Empordà, el primer assentament després de la seva incursió saltant la frontera pirinenca, la brigada haurà de redoblar el control en altres zones humides de la demarcació on va proliferant, com ara l'entorn de l'estany de Banyoles i els de Sils i els corredors del Ter fins a Girona i el Fluvià i la Muga.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dissabte, 21 de gener del 2023.

Un pla combatrà el coipú, l'últim gran animal invasor d'ecosistemes

Catalunya registra de mitjana l'entrada d'unes 30 espècies exòtiques a l'any

Antonio Cerrillo – Barcelona - 20/01/2023

El coipú, el cranc americà, la vespa asiàtica i la cotorra argentina són algunes de les espècies invasores més exitoses. LV.

El coipú, un animal semblant a la rata i a la llúdrria d'ambients aquàtics i originària de Sud-amèrica, s'ha convertit en l'última espècie exòtica invasora que posa contra les cordes l'Administració. Els danys que origina en els cultius de les comarques de Girona obligaran el govern català a presentar un pla de xoc per controlar-ne l'expansió. Així es va indicar en la presentació del nou inventari de les espècies exòtiques de Catalunya (Exocat),

en què han estat inventariades 1.678 espècies exòtiques, de les quals 198 són invasores (un 12%).

A Catalunya s'han comptabilitzat 630 espècies exòtiques més que fa 9 anys; i d'aquestes, 293 (un 46%) són noves introduccions (la resta han aflorat gràcies a un millor coneixement). Per això, s'estima que cada any entren de mitjana unes 30 espècies exòtiques, afavorides, entre molts altres factors, pel transport, el canvi climàtic o les aigües de llasts dels vaixells.

Un dels focus de més preocupació se centra ara en el coipú, un rosegador de mida gran introduït des de França fa només deu anys que ha colonitzat les comarques gironines (l'Empordà, el Gironès, el Pla de l'Estany i la Garrotxa). A França, el van fer servir de manera abundant en la indústria pelletera, abans que alguns exemplars s'escapessin de les granges. El coipú abunda en aiguamolls, estanys o rieres i està causant importants danys en els cultius d'arròs. La Generalitat vol abordar aquest problema per evitar veure's desbordada per la "invasió" d'una altra espècie exòtica.

Els experts veuen necessari extremar la vigilància per evitar l'entrada de noves espècies colonitzadores i recomanen reforçar tots els mecanismes de detecció ràpida amb la xarxa d'alerta. Així i tot, Anna Barnadas, secretària de Medi Ambient del Govern, va afirmar que l'objectiu central ja no seria tant "erradicar" aquestes espècies invasores, com marca la legislació estatal, sinó controlar-ne les poblacions per evitar danys econòmics, ecològics i en la salut de les persones. Es va mostrar especialment preocupada pels danys al sector primari. "Només podem plantejar-nos l'erradicació d'una espècie exòtica si es detecta en una fase inicial, en un estadi en què encara no està establitzada", corrobora Joan Pino, director del Creaf. En aquests casos extrems, la millor opció "és mantenir aquestes espècies invasores fora de les zones naturals més fràgils, més ben conservades o d'hàbitats més escassos", diu Pino.

La major part de les espècies exòtiques a Catalunya són plantes (1119), però també hi ha 177 espècies d'ocells, 80 d'invertebrats aquàtics, 37 de peixos, 30 de rèptils, 17 d'algues, 11 de mamífers, 8 de peixos marins, 9 de diatomees, 7 d'amfibis i 2 de fongs.

Els últims anys s'ha apreciat una forta implantació d'espècies invasores aquàtiques, com també insectes, especialment victoriosos en la seva colonització (vespa asiàtica, mosquit tigre, morrut de les palmeres i la papallona del boix). De la mateixa manera, hi destaca la colonització de la gambúsia, un peixet que es mou a les aigües litorals i que es dona per impossible d'eradicar.

Moltes vegades l'expansió es produeix en detriment d'espècies autòctones. És el cas del fartet, un peix omnívor molt amenaçat que viu en els aiguamolls del litoral, o el samaruc, un peix que ha passat de ser la base d'alimentació de molts ocells d'aiguamolls a començaments de segle XX a ser una espècie arraconada per la gambúsia.

Informació publicada al diari La Vanguardia. Divendres, 20 de gener del 2023.

Capten un coipú amb quatre cries nedant pel Ter, a Girona

La influencer La Foodlovers els va captar a Pedret aquest cap de setmana

Tapi Carreras - 24 GEN 2022

La família de coipús, al riu Ter. / @La_FoodLovers

La presència de coipús ja s'ha estès pels rius de Girona. Fa temps ja se n'havien vist al riu Ter i recentment al riu Onyar, al seu pas per centre de la ciutat. Aquest cap de setmana, la influencer Sònia Carmona, més coneguda com @La_Foodlovers, va gravar un vídeo que va penjar a Instagram on es podia veure una família de coipús al riu Ter, a l'alçada de Pedret. Alguns dels animals havien nascut feia pocs dies. Una femella és capaç de parir més de deu cries en un any. Els coipús són considerats una espècie invasora i van arribar a Catalunya de granges pelleteres de França. Arrasen amb la vegetació de les ribes dels rius i

posen en perill aus que hi tenen el seu hàbitat.

Informació publicada al Diari de Girona. Dilluns, 24 de gener del 2022.

Nous inquilins perjudicials a l'estany de Salses

L'estany de Salses s'ha vist invadit pels coipús, uns rosegadors que posen en perill l'ecosistema

Redacció - 01.11.2010

Els coipús van aparèixer l'any 2003 i, ara, han proliferat tant que han estat objecte d'un decret prefectoral que els ha classificat com perjudicials, autoritzant de cop la seva captura per limitar d'una 'manera raonada' la seva implantació. Una idea concreta d'aquesta proliferació és la dada que dels 671 coipús així capturats sobre el sector de l'estany de Salses i Leucate més de la meitat, 371, ho han estat a Salses. Aquesta captura s'ha encomanat a l'EIDE Méditerranée, (agència interdepartamental del control de mosquits) de Canet.

Els coipús, són originaris d'Amèrica del Sud, i són molt apreciat per la seua pell. Abandonats, han tornat a l'estat salvatge i han envaït poc a poc el conjunt del territori per fer la seva aparició durant els anys 2000 a Catalunya Nord. Una invasió que altera l'ecosistema.

Informació publicada al digital Vilaweb. Dilluns, 1 de novembre del 2010.

Recull de premsa

Abril del 2026

205. Coipú

